

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

529. An Regularis capax sit pensionis constitutæ super beneficio sæculari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

1. **R**espondeo ad primum: Hæreticos esse incapaces pensionis. Ventrigl. to. 2. annot. 11. §. 1. n. 21. citans Gig. de pens. q. 9. 1. n. 9. Ricciull. de jure personar. l. 6. c. 14. Felin. in c. ad audientiam. de rescrip. l. 2. in princip. Rot. in Conchens. pens. 2. 4. Octob. 1594.

2. Respondeo ad secundum: Idem extendi ad filios nepotes hæreticorum, Ventrigl. l. c. Barb. juris Eccles. l. 3. c. 11. n. 43. loquens expressè de pensionibus imposterum ab iis obtinendis. ac citans pro hoc Sanch. in decal. to. 1. l. 2. c. 28. n. 35. & 36. Farinac. de heres. q. 191. §. 2. n. 9. Sanctarell. Squill. & c. ac dicens, in materia hæresis pensionem accipiatè sumpto hoc vocabulo. Garc. p. 11. c. 10. n. 74. ubi etiam ex Lamb. de jurep. p. 1. l. 2. q. 9. a. 6. sub n. 7. & Gonz. gl. 15. n. 67. id intelligendum ait, de pensionibus jam prius ab istis filiis obtentis.

3. Respondeo ad tertium negativè: cum suspentur tantum de hæresi nequidem contrahant inhabilitatem ad beneficia vel officia Ecclesiastica. Ventrigl. l. c. n. 21. citans Ugolin. tr. de heresi. c. 28. n. 4. Sanch. in decalog. l. 2. c. 27. n. 29. Lott. l. 1. q. 43. à n. 31. & plures alii apud Farinac. loc. cit.

Questio 527. An, & qualiter pensio constitui nequeat exteris?

1. **R**espondeo ad primum: Dum ex privilegio aliquo exteri capaces non sunt beneficiorum in regno aliquo, videntur quoque incapaces in ibi habendi pensiones; cum eadè ratio militet in pensionibus, quæ in beneficiis, Barb. juris Eccles. l. 3. c. 11. n. 44. citans Covar. qq. pract. c. 36. n. 9. Baldell. th. mor. l. 5. d. 33. n. 22. ac præcipue Salzedo, in leg. polit. l. 2. c. 16. per tot.

2. Respondeo ad secundum ex Lott. l. 1. q. 36. n. 90. ubi is ait; plerumque reservat Papa pensiones super beneficiis quarundam provinciarum, in quibus viget pragmatica, ne pensiones referrentur ad favorem exteriorum, tuncque pensionem reservat ad favorem & vitam alicujus curialis originarii illius provincie, ad commodum tamen alterius extranei, quem judicat bene meritum; neque enim juri repugnat, quod jus pensionis sit penes unum, & sic salvetur pragmatica illa, commoditas autem sit penes alium, ut sic pensio habeat mensuram justitiæ ex qualitate personæ, cujus intuitu motus est Papa. neque tamen etiam moriente naturali illo evanescit gratia respectu personæ contemplata, quia hoc casu titularis se obligat solvere pensionem, dato etiam fidejussore, & sceculà bancariâ, statis temporibus, quousque pensionarius vixerit. vide de hoc ulterius Lott. à n. 92. Item Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 10. n. 2. ubi is: solet Pontifex pensionem in beneficiis Hispanis Italo concedere, sed quia ipse Italus nomine proprio obtinere pensionem non potest, ob leges regias & pragmaticas sanctiones, quarit Hispanum, qui pensionem proprio nomine recipiat, & ei obligetur pensionem reddere. Et quidem difficultate non caret, hanc reservationem validam esse; quia est in fraudem & derogatione privilegii remuneratorii à sede Apostolica concessi regni Hispaniæ, ut nullus exterius neque pensionem, neque beneficii Ecclesiastici cum ibidem habere possit, cui privilegio videtur derogari, coacta Italo omni commoditate pensionis, tamen in capite Hispani imponatur, quia nomine tenus tantum imponitur, & fortè ob hanc causam Itali à beneficiario Hispano sceculam bancariam exigunt de solutione Romæ faciendâ; timent enim beneficiarii legibus regni & privilegio regali negaturum solutionem, quod ne contingat, supradicti

P. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

etiam obligatione præcavent. Concesso itaque validam esse hanc reservationem, vel quia Papa dispensat supra dicto privilegio; vel quia privilegium est, ne exteri beneficium & pensionem jure & titulo proprio in regnis Hispaniæ obtineant, non autem, quod non obtineant beneficii aut pensionis commoditatem & c.

Questio 528. An pensio imposita beneficio regulari reservari possit seculari?

Respondeo: Clericus secularis non est capax pensionis constitutæ in fructibus monasterii aut alterius beneficii regularis, ex quo non est capax illius beneficii, à qua capacitate beneficii obtinendi capacitate hanc pensionis metimur. ita Lott. l. 1. q. 40. n. 117. citans Gamb. de pot. leg. l. 6. n. 24. 1. ac præcipue Rot. in Nolan. pens. 10. Jan. 1610. Quamvis dictam rationem responsionis rejiciat n. 130. juxta dicta à nobis supra ex eodem; dum non sequitur, non est capax beneficii, non est etiam capax pensionis super eo beneficio constitutæ.

Questio 329. An regularis seu religiosus capax sit pensionis constitutæ super beneficio seculari?

1. **R**espondeo: Illum illius capax non esse citra Papæ specialem circa hoc consensum & dispensationem. Corrad. in pr. benef. l. 1. c. 5. n. 224. Garc. p. 1. c. 5. n. 139. Castrop. cit. p. 11. §. 3. n. 9. citans Zerol. in pr. Episc. p. 1. v. beneficium. Sanch. l. 7. in decal. c. 29. n. 94. Zech. de benef. & pens. c. 11. n. 7. Mandol. de signat. grat. rit. de pens. Barb. juris Eccles. l. 3. c. 11. n. 43. Lott. l. 1. q. 40. n. 117. Idque etiam si admitteretur, regulares quandoque sine Papæ dispensatione capaces esse beneficii curati secularis; nam ex eo inferri adhuc non potest, eos similiter capaces pensionis in beneficio curato seculari constitutæ; quia de beneficio curato providentur ob necessitatem Ecclesiæ, ne fideles remediis ad salutem destituantur, quæ necessitas in reservatione pensionis non procedit. Castrop. l. c. ex Sanch. l. c. sic Lott. l. 1. q. 36. à n. 27. in specie de militibus S. Joannis Hierosolymitani tradit, quod, quia regulares & religiosi sunt, incapaces sunt obtinere pensiones super fructibus beneficiorum secularium, seu quæ confueverunt secularibus provideri: idque si sint fratres milites, si sint fratres Capellani; cum tam hi, quam isti sint regulares, etsi distinguantur ratione ordinis, & alii dicantur constituti in ordine militari, alii in ordine clericali. An verò pari modo incapaces sint dictæ pensionis aliorum ordinum militarium milites, puta S. Jacobi, ex eo; quod licet propriè regulares & religiosi non sint, cum tria vota substantialia religionis non emittant, sed vivant in conjugio, sint tamen regulares minus propriè & largè, ob quandam modum regularem vivendi, & quatenus participant in aliquibus, quæ ad statum veræ religionis pertinent, ut ait Lott. l. c. n. 32. 33. & 34. unde & dicantur personæ Ecclesiasticæ, & forum Ecclesiasticum sortiantur, ut idem Lott. n. 35. & 36. an, inquam, ii propter dictum statum suum saltem analogicè regularem pensiones constitutas in beneficiis secularibus obtinere nequeant, non definit *ibidem* Lott. sed l. 1. q. 40. à n. 203. de quo vide dicenda inferius, ubi, qualiter per matrimonium extinguatur pensio.

2. Sic in specie de religiosis societatis Jesu tradit Tond. qq. benef. p. 3. c. 196. nu. 22. quod etiam post vota biennii tam beneficiorum secularium quam pensionum sunt incapaces non secus ac alii religiosi; cum per dicta vota non minus efficiantur religiosi,

Y 3

religiosi,

religiosi, quàm aliorum ordinum alumni per professionem. Contrarium tradit Ventrigl. to. 2. annot. 11. §. 3. n. 23. his ferè verbis: possunt retinere pensiones, imò & beneficia, quæ habebant ante ingressum Patres societatis Jesu: post emissã vota simplicia ante professionem, ut probat Novar. *Lucerna regular. v. Jesuita. n. 41. & 40.* Ratio est, ut idem Ventrigl. prosequitur, quòd licet per illa vota, quantum in iis est, maneant perpetuò obstricti societati, & dicantur verè religiosi, tamen quò ad ipsam societatem & Generalem non manent adeo ligati, ut non possint dimitti cum causa, etiam sine eorum culpa, merito, ut prædicta libertas societati concessa perpetuò servetur, provisum fuit, quòd eis liceat beneficia & bona retinere. hæc ille. Verùm de hoc melius statues, ubi legeris, quæ dicta sunt supra, ubi de retentione & obtentione beneficiorum sæcularium, & dicenda inferius, ubi de extinctione pensionis per ingressum in religionem. Porro si regularis dispensatus fuisse ad obtinendum beneficium sæculare, & postea illud resignaret cum reservatione pensionis, non indigere illum novã dispensatione ad obtinendam illam pensionem, eò quod pensio illa subrogetur loco beneficii, tradit idem Tond. l. c. n. 16. ex Corrad. in pr. dispens. Apost. l. 6. c. 1. n. 38. licet is dicat, officiales Romanæ Curie tenere, quòd exigatur nova ad hoc dispensatio.

3. Respondeo de cetero non esse novum, præsertim curialibus Romanæ Curie, Papam frequenter reservasse pensiones super fructibus beneficiorum sæcularium tam monacho, quàm cuivis regulari, ac etiam Equitibus Hierosolymitanis, expressã tamen eorum qualitate, ut sic appareat, ipsum Papam ex certa scientia dictam pensionem illis personis reservasse, ex eo, quòd sic Papa reservando censeatur dispensare, ita ut prædicta pensio in iis personis non subsistat in tantum, in quantum non fuerit qualitas illarum expressã, tradit Corrad. in pr. benef. l. 1. c. 5. n. 223. & 224. Et licet negari nequeat, quin Cancellaria Apostolica possit etiam de super dare expressam dispensationem, si judicaret illam expedire, regulariter tamen, expresso statu regularitatis pensionarii, non requiritur expressa dispensatio pro validitate hujusmodi reservationis pensionis. Quòd quidem nedum procedit in regularibus militaribus, sed etiam in claustralibus, etiam super fructibus beneficiorum sæcularium. Corrad. l. c. n. 234. subiciens quoque formulam literarum juxta stylum Romanæ Curie, quibus regulari non militi reservetur talis pensio, pro ut & aliam formulam pro milite Hierosolymitano posuerat loc. cit. n. 229.

Quaestio 530. An religiosus citra dispensationem ex consensu sui Prælati seu Superioris obtinere valeat pensionem super beneficio regulari?

1. Respondeo primò: Quantum ut ex parte sua, capax est talis pensionis, quia capax est beneficii illius; quia tamen regularis Superior non habet potestatem beneficiis regularibus imponendi pensionem, juxta clem. unic. de suppl. negl. prælat. & Archid. in c. fin. de off. ordinar. in 6. hac de causã regularis obtinere nequit dictam pensionem, Castrop. cit. p. 11. §. 3. n. 9. citans Sanch. in decal. l. 7. c. 29. n. 95.

2. Respondeo secundò: potest nihilominus pensio improprie talis, hoc est, quæ non beneficio, sed ipsi beneficiario esset imposta concedi ab Abbate alicui ejus religioso; cum nihil verat, Abbatem beneficium regulare conferre religioso, obligando illum, ut alteri religioso vel monasterio det partem

fructuum, siquidem ille religiosus beneficiatus sub obedientia Abbatis manet, & ex ejus tacita voluntate fructus beneficii expendit, & cum Abbati placuerit, poterit à beneficio removeri. Castrop. loc. cit. citato Sanch. ubi ante n. 99. contra Less. l. 7. c. 4. n. 94. apud Tond. Castrop. cui probabile videtur, eo ipso, quòd religiosus constituatur Parochus, constitui administratorem ab Abbate independentem tam beneficii, quàm omnium fructuum illius, ac proinde nec improprie talem pensionem posse concedi alteri super fructibus illius beneficii.

Quaestio 531. An Episcopus capax sit pensionis citra dispensationem?

Respondeo negativè. Corrad. pr. benef. l. 5. c. 6. n. 37. hæc expressis: quòd ad Episcopum certum est, illum non esse capax pensionis, qui nec potest retinere sibi reservatam ante promotionem ad Episcopatum sine speciali dispensatione. citat pro hoc Rot. decis. 233. n. 1. p. 1. divers.

Quaestio 532. An habens impedimentum non tollibile, v. g. cæcus, mutus, vel legere nesciens recitandi officium B. Virginis, ad quod obligatur pensionarius, ut dicitur paulo post, sit capax obtinenda pensionis clericalis?

Respondeo Filiuc. in append. posth. rr. 42. c. 3. q. 7. talem incapax esse, factã tamen ei reservationem pensionis talis esse nullam, nisi fiat ab eo, qui impedimentum scit, & in eo dispensare potest, vel obligationem illam recitandi officii in æquivalentem commutare, & hinc Episcopum posse taliter impeditis conferre pensiones, quia potest de rationabili causã obligationem illam in aliam mutare.

Quaestio 533. An sciens impedimentum vitæ clericalis, aut aliam incapacitatem in ordine ad obtinendam pensionem, nihilominus pensionem illi reservat, censeatur cum tali dispensare, si alias in illo impedimento dispensare potest, aut, si non potest, iam ipse quàm impetrans ab eo pensionem peccet?

1. Respondeo ad primum affirmativè, nullum enim censeatur velle facere actum nullum vel malum, juxta ea, quæ tradunt Paril. de confidentia. q. 75. & Alciatus de præsump. reg. 3. præsump. 1. & seq. adeoque, cum constituere seu reservare pensionem impedito seu incapaci absque voluntate tollendi impedimentum, sit actus malus & irrationabilis, non debet præsumi in eo, qui alias dispensando tale impedimentum tollere potest; & vel minime in Papa, pro quo omnia jura semper in bonum capiunt præsumptionem. Ita Filiuc. loc. cit. q. 8.

2. Respondeo ad secundum: Sciens conferens pensionem illius incapaci, cum quo & ipse dispensare nequit, & quem ab alio, aut nisi difficulter dispensandum novit, peccat graviter; cum conferre alicui aliquid, ad quòd legitime obtinendum & retinendum is impedimentum habet non tollibile, sit actus in re gravi valde repugnans rationi, Filiuc. loc. cit. q. 10. in fine. citans Covarr. in c. alma mater. p. 1. §. 7. nu. 1. Præmittit tamen ibidem Filiuc. non peccaturum talem reservantem pensionem, si sciat reservatarium facile aliunde dispensandum, & in istam spem citra omnem contemptum reservet pensionem. Unde & sequi videtur (quæ erat tertia pars quaestionis) nec peccare talem impetrantem istam pensionem à potente quidem illam reservare, non potente tamen in isto impedimento dispensare, dum ipse novit de facili impetraturum dispensationem.